

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Winkelen op zondag [I]

Red de economie en winkel op zondag

door *Ineke van Gent*

Tweede Kamerlid voor GroenLinks.

Eind 2008 benoemde de rijke *celebrity* Paris Hilton zichzelf als redder van de wereld-economie. Zij klopte zichzelf op de borst nadat zij erin slaagde in veertig minuten bijna drieduizend euro te spenderen aan een jurk voor tijdens de jaarwisseling. Het is begrijpelijk dat haar exorbitante gedrag kon rekenen op grote ergernis. Temeer omdat de oorzaak van de kredietcrisis grotendeels is gelegen in de ongetemde honger naar bezit en consumptie. Maar er is een groot verschil tussen hyperconsumptie en redelijk koopgedrag. In Paris' redenering zit een kern van waarheid. Je hoeft geen hooggeleerde econoom te zijn om te begrijpen dat de economie vanzelf instort als mensen geen geld meer uitgeven. Als de economie in slecht weer verkeert, is het dus erg onverstandig om het mensen moeilijker te maken te winkelen of de dagelijkse boodschappen te doen. En misschien nog wel erger: de werkloosheid schiet omhoog wanneer winkels vaker hun deur moeten sluiten.

* * *

Toch heeft dit kabinet een wetswijziging op de plank liggen die het aantal koopzonda-

gen beoogt in te perken. In de toelichting wordt duidelijk dat dit vooral op religieus-ideologische motieven is gegrond. Als de winkels op zondag open zijn, zou dit volgens de minister van Economische Zaken met name ten koste gaan van de zondagsrust. Een gemeente mag winkels in een toeristisch gebied nu nog toestaan om vaker dan twaalf keer per jaar op zondag open te gaan. Er is niet duidelijk gedefinieerd wanneer een

De zondagsrust is echter een persoonlijke voorkeur; daar moet je geen collectieve rustdag van willen maken

gebied wel of niet 'toeristisch' is. Daarom vreest minister Van der Hoeven dat gemeenten steeds vaker koopzondagen instellen. Zij wil de criteria voor de toerismebepaling aanscherpen en wil dat gemeenten bij hun beslissing de zondagsrust in acht nemen. Ik begrijp dat deze minister (en velen met haar) niet wil winkelen op zondag. Dat is haar goed recht. De zondagsrust is echter een persoonlijke voorkeur; daar moet je geen collectieve rustdag van willen maken. Wat mij dan ook tegenstaat, is dat zij met haar persoonlijke overtuiging mensen in de weg wil staan die uit een andere persoonlijke

overtuiging minder waarde hechten aan zondagsrust.

Zoveel gemeenten als Nederland telt, zo groot is de variatie in wensen en behoeften. Als het Rijk één norm oplegt, botst dat per definitie met deze diversiteit. Zo kan ik me voorstellen dat een gemeente als Staphorst de winkels iedere zondag wil sluiten. En een gemeente als Amsterdam wil misschien weer van iedere zondag een koopzondag maken. De meeste gemeenten zullen zoeken naar een variant tussen deze uitersten. Iedere gemeente moet haar eigen keuze kunnen maken in het aantal vrij te geven koopzondagen, zonder dat er moet worden voldaan aan symbolische toerisme-eisen. In 2005 heeft Utrecht bewezen dat gemeenten daar op zorgvuldige wijze mee omgaan. Nadat de meerderheid van haar inwoners zich via een referendum negatief had uitgesproken over een verruiming van het aantal koopzondagen, werd besloten de situatie te laten zoals die was. Het voorstel voor gemeentelijke vrijheid van mijn partij GroenLinks reekent op grote steun. Een door Q&A Research & Consultancy uitgevoerd onderzoek liet zien dat ongeveer 67 procent het eens is met de stelling dat gemeenten mogen bepalen hoe vaak de winkels open zijn.

* * *

Het Platform Detailhandel Nederland heeft uitgerekend wat de impact van dit kabinetsplan is op de werkloosheid. Als dit kabinet haar zin krijgt, dreigen tussen de vijftien- en twintigduizend mensen hun baan te verliezen. Werkloos worden is een persoonlijke ramp en moet te allen tijde voorkomen worden. De zwarte cijfers die het Centraal Planbureau onlangs uitbracht over de gevolgen van de financiële crisis voorspelden dat honderdduizenden mensen langdurig werkloos zullen worden. Het is dan onbegrijpelijk als dat aantal nog verder oploopt door een bewuste keuze van dit kabinet op basis

van louter religieus-ideologische overwegingen. Ik ben dan ook erg verbaasd dat de Socialistische Partij samen met de SGP een voorstel heeft ingediend dat de criteria voor het instellen van koopzondagen nog veel scherper stelt dan het kabinet van plan is. Zo willen zij nog scherpere toerisme-eisen en willen zij dat de minister van Economische Zaken nadere regels mag opleggen voor het bepalen van de grenzen van een toeristisch gebied. Liever zie ik de SP en alle andere partijen aan mijn zijde staan bij het bestrijden van de oplopende werkloosheid.

* * *

Maar ook als de economische situatie er wél rooskleurig uitzag, zou ik pleiten voor gemeentelijke vrijheid. Want de tijden veranderen, maar de winkeltijden gaan daar onvoldoende in mee. Ontwikkelingen als secularisering en individualisering hebben ervoor gezorgd dat we in groten getale afscheid hebben genomen van het traditionele kostwinnersmodel waarbij de man de kost verdient en de vrouw zorgt voor de huishouding en de kinderen. Ik vind vrouwenemancipatie een verworvenheid en ik juich het toe wanneer vrouwen niet afhankelijk zijn van mannen. Nederland telt inmiddels vele werkende alleenstaanden, die door doordeweeks weinig tijd hebben om de boodschappen te doen. Nu zijn zij vooral aangewezen op hun vrije zaterdag. Iedereen weet dat winkelen op zaterdag een heksenketel is. Wanneer mensen ervoor kunnen kiezen ook op zondag naar de winkel te gaan, bespaart dat een hoop stress en gegoochel met tijd. Juist winkelen op *zondag* levert voor hen *rust* op.